



สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยประเมินจากการผลการศึกษาตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการนำไปทดลองใช้ในสภาพการเรียนจริง โดยมีจุดประสงค์ของการทดลองดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครูจำแนกตามระดับความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กับกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู จำแนกตามระดับความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในด้านสภาพปัจจุบัน และปัญหาของการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หลักสูตรภาษาอังกฤษ และทฤษฎีแนวคิดที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ นำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบ จากนั้น กำหนดรายละเอียดของรูปแบบ และเอกสารประกอบรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย ทฤษฎีแนวคิดพื้นฐาน หลักการ จุดประสงค์ ขั้นตอนการเรียน การนำไปใช้ และผลที่เกิดจากการใช้รูปแบบ ส่วนเอกสารประกอบรูปแบบจัดทำขึ้นเพื่อประมวลความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบ และการดำเนินการตามรูปแบบเป็นแนวทางปฏิบัติแก่ผู้นำรูปแบบไปใช้ให้มีความเข้าใจลึกซึ้งขึ้น เมื่อได้รูปแบบแล้วจึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษ และด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตรวจสอบ แล้วปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจึงนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าปรับแก้เหมาะสมแล้วจึงได้นำไปทดลองใช้ในสภาพการเรียนจริง

การทดลองใช้รูปแบบในการวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงกึ่งทดลอง ซึ่งได้ดำเนินการที่โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 วิชาที่ใช้ในการทดลองคือวิชา อ 038 ภาษาอังกฤษรอบรู้ ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีนักเรียนร่วมในการทดลองจำนวน 82 คน จัดแบ่งกลุ่มทดลองด้วยการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม มีนักเรียน 40 คน เรียนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู
2. กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มทดลอง มีนักเรียน 42 คน เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การทดลองใช้เวลาเรียนทั้งหมด 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบเรียน รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น 24 คาบ คาบเรียนละ 60 นาที ผู้วิจัยทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มก่อน และหลังการเรียน ด้วยแบบทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำผลการทดสอบมาทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมสองทาง (Two way ANCOVA) วิเคราะห์ตามประเภทของวิธีสอน และระดับความสามารถทางการอ่าน ทดสอบความแตกต่างระหว่างความสามารถก่อน และหลังการเรียนด้วยวิธีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กัน (Two dependent samples test) กับวัดลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับจากเครื่องมือของ กุกลิเอสมิโน (Guglielmino, L.M., 1977) นำผลที่วัดได้มาทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างระหว่างลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองก่อน และหลังการเรียน ด้วยวิธีทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กัน (Two dependent samples test) แล้วสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนำผลมาวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ ผลการทดลองจะได้นำเสนอต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขึ้นตอนหลักสำหรับการดำเนินการของรูปแบบมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนก่อนการเรียน ขั้นตอนการเรียนตามรูปแบบ ขั้นตอนการประเมินผลการเรียนตามรูปแบบ

ขั้นตอนก่อนการเรียนตามรูปแบบประกอบไปด้วยกิจกรรม 3 ส่วนคือ การสำรวจความต้องการความรู้เสริมการอ่านของผู้เรียน การวางโครงการเรียน และการเตรียมพร้อมผู้เรียน

ขั้นตอนการเรียนรู้ตามรูปแบบประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 7 กิจกรรม ได้แก่ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่พอใจ การวินิจฉัยความต้องการทางการอ่าน การกำหนดเป้าหมายทางการอ่าน การวางแผนการอ่าน การปฏิบัติตามแผน การประเมินผลการปฏิบัติ และการรับความรู้เสริมการอ่าน ซึ่งผู้เรียนต้องดำเนินกิจกรรมดังกล่าวโดยใช้สัญญาการเรียนรู้เป็นเครื่องมือ และมีการบันทึกผลการดำเนินกิจกรรมด้วยกราฟเส้นเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดจากการปฏิบัติกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

ขั้นตอนการประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบ ประกอบด้วยการประเมิน 2 ส่วน คือ การทดสอบความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และการวัดลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ในส่วนของการประเมินรูปแบบนั้น ได้รับการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีองค์ประกอบของรูปแบบเหมาะสมดี ผลการประเมินจากการนำไปทดลองใช้ในสภาพการเรียนการสอนจริงเป็นดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าเป็นรูปแบบที่มีองค์ประกอบของรูปแบบเหมาะสม การนำเสนอชัดเจน เข้าใจดี ขั้นตอนการเรียนรู้ตามแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่นำมาปรับใช้กับการเรียนในระบบมีความเหมาะสม
2. คะแนนความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการเรียนของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่คะแนนของผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนของผู้ที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. คะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
4. คะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้ที่เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับผู้เรียนด้วยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู ไม่แตกต่างกัน
5. คะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้ที่เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
6. ผู้เรียนมากกว่าร้อยละ 80 เห็นด้วยกับการเรียนตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ยกเว้นเรื่องความพอใจที่ไม่ต้องทำตามสิ่งที่ครูบังคับให้ทำ มีผู้เรียนเห็นด้วยร้อยละ 64.30

อภิปรายผล

ผลการทดลองครั้งนี้ได้หาค้นพบซึ่งสามารถนำมาอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนตามคู่มือครู ผลการทดสอบเป็นตามสมมติฐานเฉพาะในกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับต่ำ ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับสูง และระดับกลางของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง พบว่า ความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับไม่

แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1.1 ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มทดลองมีคะแนนทดสอบหลังการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำของกลุ่มควบคุม โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียน เท่ากับ 31.33 คะแนน เกือบเท่าผู้เรียนกลุ่มกลางในกลุ่มควบคุม คือ 33.85 และระดับกลางในกลุ่มทดลอง คือ 34.80 คะแนน การที่ผลการทดสอบเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีโอกาสเลือกอ่านเรื่องที่ตนสนใจทำให้มีแรงจูงใจในการอ่าน สอดคล้องกับที่ รุ่งนภา นุตราวรค์ (2533) พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสนใจในหัวเรื่องที่อ่านสูงแตกต่างจากความเข้าใจในการอ่านเรื่องที่มีระดับความสนใจในหัวเรื่องต่ำ กล่าวคือผู้ที่มีความสนใจในหัวเรื่องที่อ่านสูงกว่ามีความเข้าใจมากกว่าผู้ที่มีความสนใจในเรื่องที่อ่านต่ำ นอกจากนี้ผู้เรียน กลุ่มต่ำในกลุ่มทดลองยังได้ใกล้ชิดครูมากกว่าผู้เรียนในกลุ่มควบคุม ตามแนวคิดของ ไกรว์ (Grow, 1991 : 144) และ เทรฟิงเกอร์ (Treiman, 1995 : 324) เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ว่า "ครูต้องใกล้ชิดคอยช่วยเหลือ แนะนำผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำมากกว่าผู้มีความสามารถสูง ที่นำตนเองได้ดีกว่า" อีกประการหนึ่งการที่ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีอิสระในการค้นหาคำตอบที่ต้องการโดยไม่จำกัดวิธีการ ทำให้ผู้เรียนกลุ่มต่ำในกลุ่มทดลองมีโอกาสในการพัฒนาความสามารถได้มากกว่าในกลุ่มควบคุม เนื่องจากมีโอกาสได้ซักถาม และได้รับความช่วยเหลือจากครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียนมากกว่าได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครูในกลุ่มควบคุม ที่ผู้เรียนทุกคน ทุกระดับความสามารถต้องดำเนินกิจกรรมเดียวกัน ไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่ำไม่สามารถทำความเข้าใจได้ทันกับผู้เรียนในระดับที่สูงกว่า ผู้เรียนในกลุ่มทดลองยังไม่ต้องกังวลกับการถามตอบต่อหน้าเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งอาจทำให้รู้สึกอับอายเมื่อไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือเมื่อตอบคำถามผิด บรรยายการศึกษาที่มีความเป็นทางการน้อยลง มีอิสระเลือกทำกิจกรรมตามความพอใจ จึงเป็นผลให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดิกสัน (Dixon, 1992 : 1789) ที่พบว่า การเรียนรู้ที่เป็นทางการต่ำกว่า (Low-formality) ทำให้เกิดการเรียนรู้มากกว่า และ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (Shadong) เป็นการเรียนรู้ที่คนชอบที่สุด

1.2 ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากก่อนการเรียนแต่ไม่มากนักคือ 3.12 คะแนนในกลุ่มทดลอง และ 5.25 คะแนน ในกลุ่มควบคุม ผลการทดสอบเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้เริ่มการทดลองในช่วงการสอบ กลางภาคเรียน และได้วัดความสามารถทางการอ่านก่อนการเรียนของผู้เรียนในวลาสอบกลางภาคเรียน ซึ่งเป็นช่วงที่นักเรียนมีความตั้งใจในการทำแบบทดสอบสูงกว่าหลังการเรียนที่ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจนสิ้นภาคเรียน และทำการวัดผลหลังการเรียนเมื่อผู้เรียนสอบปลายภาคเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงสามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลของการถดถอยทางสถิติ (Statistical Regression) ซึ่งเป็นสภาพการณ์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ของคนที่ได้รับคะแนนสูง หรือต่ำมาก จากค่ามัธยเทศคณิตในการวัดครั้งที่ 1 จะมีแนวโน้มได้คะแนนห่างจากค่ามัธยเทศคณิตน้อยลงในการวัดครั้งที่ 2 (สงหวัง พิชยาบุรุษณ์, 2530 : 61) การวัดผลหลังการเรียนของผู้เรียนในกลุ่มทดลอง ครังนี้ยังมีผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับสูงป่วย 2 คน ทำให้คะแนนทดสอบไม่

สูงขึ้นเท่าที่ควร คือ ได้ 36 คะแนน คงเดิม 1 ราย และจากคะแนน 33 เพิ่มเป็น 34 คะแนนอีก 1 รายสภาพ ความพร้อมทางกายภาพที่ไม่สมบูรณ์ของผู้สอบจึงเป็นตัวแปรแทรกซ้อนส่งผลต่อการทำแบบทดสอบ ทำให้ทำ แบบทดสอบไม่เต็มที่ ผลการทดสอบจึงไม่สูงขึ้นตามคาดหวัง

เมื่อตรวจสอบสัญญาการเรียนที่ผู้เรียนในกลุ่มทดลองได้บันทึกไว้ พบข้อมูลเกี่ยวกับ การวางแผนการเรียนของผู้เรียน ในด้านการเลือกรูปแบบการทำงาน (ข้อมูลนำเสนอในภาคผนวก ข) พบว่า แผนการเรียนของผู้เรียนที่มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับสูง และระดับ กลาง โดยเฉลี่ยแล้วมีจำนวนใกล้เคียงกับจำนวนบทอ่าน กล่าวคือผู้เรียนระดับสูง และระดับกลางวางแผน การเรียนโดยเฉลี่ย 7.48 และ 8.38 ครั้ง ในขณะที่ผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่ำมีจำนวนการวางแผน โดยเฉลี่ย 11.16 ครั้ง แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนกลุ่มต่ำมีการจำแนกเป้าหมายออกเป็นเป้าหมายย่อย ๆ แล้ว วางแผนทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายมากกว่าผู้เรียนอีกสองระดับ จึงทำให้มีการพัฒนาเป้าหมายการทำงาน มากกว่า ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ได้มากกว่าผู้เรียนในกลุ่มสูง และกลุ่มกลาง ดังที่ แบนดูวา (Bandura, 1977 :161-166) กล่าวว่า การตั้งเป้าหมายเป็นวิธีการที่ทำให้งานที่ยากและซับซ้อนมีความง่ายขึ้น การจำแนกเป้าหมายใหญ่ออกเป็นเป้าหมายย่อย ๆ แล้วทำให้บรรลุเป้าหมายทีละส่วนก่อน ก็จะนำไปสู่ เป้าหมายใหญ่ ซึ่งจะทำให้บุคคลมีความพอใจ และแรงจูงใจที่จะทำให้อุมีความพยายามกระทำให้บรรลุ เป้าหมายเพิ่มขึ้น

การที่ผู้เรียนที่มีความสามารถระดับสูง และระดับกลางมีคะแนนสูงขึ้นไม่มากนักยังอาจเนื่อง มาจากผู้วิจัยกำหนดบทอ่านที่มีความยากอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยของระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือระดับ 10 ตามวิธีวัดความยากของบทอ่านของเรเบอร์ ทุกบทอ่าน ดังนั้นบทอ่านจึงอาจมีความยากไม่ท้าทายพอที่จะ พัฒนาเป้าหมายการเรียนให้สูงขึ้นสำหรับผู้เรียนมีความสามารถระดับสูง และระดับกลาง ดังที่ ซิมเมอร์แมน และแบนดูวา (Zimmerman and Bandura, 1994) ได้พบผลการวิจัยว่า การตั้งเป้าหมายที่ท้าทายช่วยให้ เกิดแรงจูงใจและประสิทธิผลสัมฤทธิ์ในกิจกรรมที่ทำโดยตรง หากมีการศึกษาต่อในเรื่องนี้จึงควรพิจารณาใช้ บทอ่านที่มีความยากในระดับสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาให้ผู้เรียนเลือกอ่านด้วย

ข้อมูลจากการบันทึกสัญญาการเรียนของผู้เรียนในกลุ่มทดลอง (ภาคผนวก ข) ยังแสดงให้เห็น ว่ามีผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่ำจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 50 ของนักเรียนกลุ่มต่ำทั้งหมดเลือก วางแผนทำงานเดี่ยว ในขณะที่ผู้เรียนที่มีความสามารถระดับสูง 3 ราย ประมาณร้อยละ 30 และผู้เรียนใน กลุ่มกลาง 9 รายหรือประมาณร้อยละ 40 เลือกทำงานเดี่ยว แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของผู้เรียนกลุ่มต่ำสูงกว่าผู้เรียนอีกสองระดับซึ่งถูกนำโดยกลุ่ม และคู่ ทำให้เกิดความเป็นไปได้ที่ ผู้เรียนในระดับสูง และระดับกลางจะเข้ากลุ่ม หรือจับคู่กับผู้ที่มีความสามารถต่ำกว่าทำให้เกิดการลดเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่จะพัฒนาเป้าหมาย สอดคล้องกับผลการวิจัยของแบนดูวา (Bandura, 1977 อ้างถึงใน สุวรงค์ โค้วตระกูล, 2533 : 174) ที่กล่าวว่า "เด็กที่อยู่ในกลุ่มที่มีตัวแบบ ซึ่งตั้งเกณฑ์หรือมาตรฐานของ พฤติกรรมที่ต่ำจะเป็นเด็กที่ไม่พยายามที่จะทำให้อัตรา เพียงแต่ทำพอไปได้ตามที่ตัวแบบได้กำหนดไว้เท่านั้น"

อย่างไรก็ตามการที่ผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับสูง และระดับกลางในกลุ่มทดลองมีความสามารถสูงขึ้น แต่ไม่แตกต่างจากผู้เรียนในระดับเดียวกันในกลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนตามวิธีการเรียนตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถทำให้ผู้เรียนทั้งสองระดับนี้พัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ดีเช่นเดียวกับวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งเป็นวิธีที่ได้รับการพิจารณาแล้วว่าเป็นวิธีสอนที่ดีวิธีหนึ่ง ที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาเสนอไว้สำหรับครูเพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วางแผนการสอน เตรียมสื่อการเรียน และเตรียมการสอนอย่างดีที่สุดตามสภาพการณ์ที่จะทำได้ เช่นเดียวกับกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังการเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งมีค่าลดลงจาก 7.29 เป็น 4.70 แสดงเห็นว่าหลังการเรียนผู้เรียนมีความสามารถอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น อาจกล่าวได้ว่าการเรียนด้วยรูปแบบนี้ทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถสูงขึ้นโดยมีความแตกต่างระหว่างบุคคลน้อยลง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของครูให้ง่ายและสะดวกขึ้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าการเรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ไม่แตกต่างกับวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์เสนอแนะไว้ เมื่อนำไปใช้กับนักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในระดับสูง และระดับกลาง แต่จะให้ผลดีสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อาจสรุปได้ว่ารูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถได้สูงขึ้นสู่ระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน ผู้เรียนมีความแตกต่างกันน้อยกว่าผู้เรียนในกลุ่มควบคุม

2. คะแนนเฉลี่ยลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองหลังการเรียนของผู้ที่เรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับแนวคิดของ ไนวอลล์ (Knowles, 1976 : 14-15) กุกลิเอลมีโน (Guglielmino, L. M., 1977 : 34) และฮิมสตรา (Hiemstra, 1994 : 5397) ที่กล่าวว่า "การเรียนรู้อย่างการนำตนเองเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางจิตวิทยาสามารถพัฒนาได้ และมีโอกาสเกิดขึ้นได้สูงสุดเมื่อมีการจัดสภาพการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกัน" อย่างไรก็ตามลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่เพิ่มขึ้นไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ จึงอาจจะต้องใช้เวลานานพอสมควรจึงจะเห็นระดับของการพัฒนาได้อย่างชัดเจน ดังผลการศึกษาของโพสเตอร์ (Posner, 1989 : 813) ที่พบว่าพัฒนาการของทักษะการนำตนเอง เจตคติ และลักษณะนิสัยค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงทีละน้อยในขั้นต้น ๆ ของการเรียนและเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเรียนจบในโครงการเรียนที่เรียนด้วยการนำตนเองตั้งแต่ 1 โครงการขึ้นไป และจากแนวคิดที่ คอนเฟสเซอร์ (Confessore, 1991 อ้างถึงใน Confessore and Confessore, 1994 : 203) กล่าวไว้ว่า "ผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ดี จะต้องมีความสนใจร่วมกันระหว่างองค์ประกอบ 6 ประการ ได้แก่ ความปรารถนาที่จะมีทักษะ ข้อมูล หรือเจตคติที่เฉพาะเจาะจง ความริเริ่ม การมีแหล่งข้อมูลความรู้ ความเพียร ความมั่นใจในทักษะการเรียนรู้ขึ้นพื้นฐานของตนเอง

และการรับรู้ตนเองว่าเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต จากการศึกษาผู้เรียนในระบบโรงเรียนในสังคมไทยมักเคยชินกับการรับความรู้จากครูฝ่ายเดียว เมื่อเริ่มกระบวนการเรียนที่ต้องรับผิดชอบควบคุมตนเอง อีกทั้งต้องแสวงหาวิธีการเรียนเองจากความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ตนเองมีอยู่ ผู้เรียนจึงอาจขาดความมั่นใจในระยะแรก และไม่แน่ใจว่าตนเองมีความรู้ทักษะพื้นฐานพอที่จะนำไปใช้ในกิจกรรมที่จะช่วยให้การอ่านประสบผลสำเร็จได้ จึงทำให้องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นขาดความสมดุล การพัฒนาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนในการวิจัยครั้งนี้จึงยังไม่เห็นผลอย่างชัดเจนว่าสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ในกลุ่มทดลองมีการกระจายของคะแนนน้อยลง คือจาก 22.49 เป็น 17.55 ส่วนในกลุ่มควบคุมมีค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจาก 27.70 เป็น 24.53 จึงอาจกล่าวได้ว่ารูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีแนวโน้มในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพิ่มสูงขึ้นสู่ระดับที่ใกล้เคียงกัน และเมื่อพิจารณาคะแนนความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มทดลอง ก็พบว่ามีความใกล้เคียงสูงกว่ากลุ่มควบคุม 3.13 คะแนน

3. ผู้เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการวางโครงการเรียน แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนพอใจและต้องการมีส่วนร่วมในการเรียน มีโอกาสกำหนดขอบเขต และจุดมุ่งหมายในการเรียนของตนเอง ซึ่งเป็นผลให้ผู้เรียนได้รับรู้งานในความรับผิดชอบของตน มีความเต็มใจที่จะทำงานมากกว่าการถูกบังคับให้ทำ นอกจากนี้ผู้เรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการประเมินตนเองก่อนการอ่านแสดงให้เห็นว่าวิธีการตามขั้นการเรียนทำให้ผู้เรียนทราบว่าควรพัฒนาตนเองในด้านใดอย่างแท้จริง ผู้เรียนยังพอใจอย่างยิ่งที่ได้เลือกเรื่องอ่านเอง รวมทั้งได้อภิปรายเกี่ยวกับเรียนซึ่งผู้เรียนได้ประโยชน์มาก และให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการเรียนตามขั้นตอนของรูปแบบสามารถนำไปปรับใช้กับการเรียนในวิชาอื่น ๆ ได้

การพิจารณาความคิดเห็นของผู้เรียนซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า เห็นด้วยกับการเรียนตามรูปแบบ แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนตามรูปแบบและสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้แม้ไม่ได้อยู่ในวัยผู้ใหญ่ หรือเรียนแบบการศึกษาออกกระบบ ดังที่ นักการศึกษาได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นนอกสถานบันการศึกษา หรือกับผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่เท่านั้น แต่เกิดขึ้นได้กับผู้เรียนทุกคนในระดับที่ไม่เท่ากันในแต่ละสถานการณการเรียนรู้" Boud, 1982 : 27; Hiemstra, 1994 : 5394-5395)

การที่ผู้เรียนมีความพอใจที่ไม่ต้องทำสิ่งที่ครูบังคับให้ทำไม่ถึงร้อยละ 80 แต่มีเพียงร้อยละ 64.30 อาจเนื่องมาจากผู้เรียนเคยชินกับสภาพการเรียนการสอนโดยมีครูเป็นผู้นำ ซึ่งนักเรียนไม่พึงคิดแสวงหาวิธีการเรียนเอง แต่จะบรรลุเป้าหมายการเรียนได้ด้วยวิธีที่ครูเป็นผู้คิด และบอกให้นักเรียนปฏิบัติตามแตกต่างกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ผู้เรียนต้องใช้ความพยายามในการแสวงหาวิธีการที่จะทำให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนที่กำหนด ต้องคิด และตัดสินใจมากกว่าการเรียนโดยครูเป็นผู้นำ ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนทัศนคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพื่อที่

จะได้ฝึกคิด คิดเป็น และมีความรับผิดชอบ ซึ่งนอกจากจะเป็นการสนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาในปัจจุบันแล้วยังเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเอง ดังที่ ฮิมสตรา (Himmsra, 1994 : 5398) กล่าวว่า "ในอนาคตผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยการนำตนเองตลอดชีวิต เพื่อที่จะตอบรับกับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองจำนวนมากมาย ที่ผ่านมการการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ถูกละเลยจากการเรียนในระบบ จุดนี้เป็นจุดที่ผู้บริหารต้องกลับมาพิจารณา นักการศึกษาหลายคนเห็นว่า การฝึกความรับผิดชอบในการเรียนรู้ก็สลับไปสู่ผู้เรียนเป็นวิธีการที่เกิดประโยชน์มากกว่าวิธีการอื่น ๆ"

4. เมื่อพิจารณาผลการทดลองใช้รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยรวม อาจพิจารณาข้อดีในด้านอื่น ๆ ได้ดังต่อไปนี้

4.1 ในการเรียนตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นผู้เรียนได้มีโอกาสรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนด้วยตนเอง โดยไม่ต้องรอรับจากครูแต่ฝ่ายเดียว ได้วางโครงการเรียนของตนเอง โดยกำหนดเนื้อหา และจุดมุ่งหมายในการเรียนพร้อมกัน เป็นการสนองแนวดำเนินการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ข้อที่ 2. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างกว้างขวางตามความถนัด และความสนใจก้าวหน้าไปตามความสามารถ และความแตกต่างของแต่ละคน

4.2 การเรียนตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นยังเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ และประสบการณ์เดิม กับความรู้ใหม่ที่ได้ในช่วงการอภิปรายผล และความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมในชั้นการประเมินผลการเรียนรู้มาผสมผสานในการวางแผนการเรียน การดำเนินการนี้สอดคล้องกับแนวดำเนินการตามหลักสูตรใน ข้อ 7 ที่ระบุว่า ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีการเน้นย้ำ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรับผิดชอบควบคุมตัวเองให้ทำกิจกรรมให้บรรลุตามแผนที่ตนเองวางไว้ สอดคล้องกับแนวดำเนินการของหลักสูตรในข้อ 10 ที่ระบุว่า ต้องมีการปลูกฝังความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นค่านิยมพื้นฐาน

4.3 ในด้านการประเมินการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ประเมินผลตนเองทั้งก่อน และหลังการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่วางไว้ เป็นการสนองกระบวนการวัด และประเมินผลภาษาอังกฤษตามหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาที่เน้นให้มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยให้โอกาสผู้เรียนได้ประเมินความสามารถของตนเองเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลมาพัฒนาปรับปรุงตนเอง

4.4 ผลที่เกิดจากการเรียนตามรูปแบบนี้นอกจากจะได้ผลโดยตรงได้แก่ ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแล้ว ผลที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากจุดประสงค์ของรูปแบบยัง ได้แก่ การที่ผู้เรียนทุกคนสามารถทำงานได้สำเร็จตามโครงการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน การอภิปรายท้ายคาบเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพจากผู้อื่น ผู้สอนได้มีโอกาสใกล้ชิดผู้เรียนรายบุคคลมากขึ้น โอกาสที่จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น การที่ผู้เรียนคิดหาวิธีการทำงานและวิธีการอ่านเองยังเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางการเรียนการสอน

1. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ควรนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้ในการสอนอ่าน เพราะการเรียนตามรูปแบบนี้ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์เดิมช่วยในการเรียน และอ่านเพื่อความเข้าใจ การจับใจความสำคัญ และหารายละเอียดของเรื่องทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านมากขึ้น
2. ลักษณะเนื้อหาที่นำมาใช้ในการเรียนควรเป็นเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับชั้น อายุ ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง เพราะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการอ่าน ผู้สอนอาจมีวิธีการคัดเลือกบทความวิธีอื่นๆ นอกเหนือจากวิธีที่วัดความยากของบทอ่านที่ใช้ในการวิจัยนี้
3. ผู้สอนควรติดตามผลการบินที่ทำการเรียนของผู้เรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อที่จะทราบปัญหา และข้อบกพร่องในการเรียนของผู้เรียน และควรนำข้อสังเกตเหล่านั้นมาอภิปรายในชั้นเรียนในช่วงการอภิปรายที่กำหนดไว้ตามรูปแบบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำรูปแบบนี้ไปทดลองเพื่อศึกษาผลในระยะยาวเพื่อให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียนทั้งด้านความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และในด้านลักษณะการนำตนเองในการเรียนรู้
2. ควรได้มีการนำขั้นตอนการเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ไปปรับและทดลองใช้กับวิชาอื่นๆ
3. ควรได้มีการนำขั้นตอนการเรียนตามรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ไปทดลองใช้กับผู้เรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นผู้เรียนที่มีประสบการณ์เดิมทางภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อจะได้นำผลมาเปรียบเทียบกับการทำวิจัยในครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย